

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Національний університет «Одеська юридична академія»

**СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ТА  
ПРАВОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ  
В ЦИФРОВУ ЕПОХУ:  
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ**

**МАТЕРІАЛИ**  
Міжнародної науково-практичної конференції

*Одеса, 22 квітня 2026 року*

**Том 1**

Одеса  
2026

УДК 34:004:316.4(477)  
С 70

*Рекомендовано до друку вченою радою  
Національного університету «Одеська юридична академія»  
(протокол № 8 від 23.04.2026 р.)*

За загальною редакцією академіка **С. В. Ківалова**

**С70 Соціально-політична та правова система України в цифрову епоху: сучасні виклики : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 22 квітня 2026 р.) / заг. ред. С. Ківалова ; НУ «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2026. – Т. 1. – 704 с.  
ISBN 978-617-8763-15-2**

Матеріали конференції узагальнюють результати наукових досліджень і практичних напрацювань учених, фахівців та представників професійних спільнот, виконаних в умовах воєнного часу та глибоких суспільних трансформацій.

У збірнику представлено широкий спектр наукових розвідок і практико-орієнтованих досліджень, що охоплюють актуальні проблеми публічного та приватного права, функціонування держави, судової та правоохоронної системи, а також трансформації суспільних процесів у цифрову епоху. Значну увагу приділено питанням адміністративного, фінансового, конституційного, міжнародного, морського та митного права, а також сучасним викликам у сфері кримінального права, кримінального процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності.

Окремі наукові секції присвячені проблемам удосконалення судоустрою, діяльності прокуратури, адвокатури та інших правоохоронних органів, розвитку трудового права і права соціального забезпечення, а також реформуванню цивільного, господарського, земельного, екологічного та енергетичного права. Збірник відображає також міждисциплінарний характер сучасних досліджень, охоплюючи питання філософії права, світових соціально-політичних процесів, соціології та психології, економіки та підприємництва в умовах війни і повоєнного відновлення. Важливе місце посідають дослідження у сфері інформаційних технологій, кібербезпеки, штучного інтелекту та математичного моделювання як ключових чинників забезпечення національної безпеки.

Крім того, у збірнику висвітлено проблематику педагогіки, лінгвістики права, перекладознавства, журналістики, фізичної та військової підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розрахований на науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти та практиків у галузях права, економіки, соціології, психології, політології, інформаційних технологій і суміжних дисциплін.

УДК 34:004:316.4(477)

Відповідальний за випуск професор **М. Р. Аракелян**

*Матеріали видано в авторській редакції.*

ISBN 978-617-8763-15-2

© НУ «Одеська юридична академія, 2026  
© Автори статей, 2026

## Зміст

|                                                                                                               |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ПРИВІТАННЯ ПРЕЗИДЕНТА НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ», АКАДЕМІКА СЕРГІЯ КІВАЛОВА ..... | 16 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|

### СЕКЦІЯ 1. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ, ФІНАНСОВОГО ПРАВА

|                                                                                                                                                                                     |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <i>Ківалов Сергій Васильович</i><br>СПОРИ У СФЕРІ МЕДІА ТА ПРОБЛЕМА ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ФОРМИ .....                                                                         | 18 |
| <i>Тодошак Олег Володимирович</i><br>ЗМІНА ВИДУ ТА РОЗМІРУ АДМІНІСТРАТИВНОГО СТЯГНЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИМ СУДОМ: МЕЖІ ДОПУСТИМОГО ВТРУЧАННЯ. ....                                     | 21 |
| <i>Біла-Тіунова Любов Романівна</i><br>КАР'ЄРА ЯК БАГАТОВИМІРНЕ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВЕ ЯВИЩЕ .....                                                                                       | 25 |
| <i>Білоус-Осінь Тетяна Ігорівна</i><br>ПРАВОПОРУШЕННЯ В СФЕРІ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ. ....                                                       | 29 |
| <i>Голоядова Тетяна Олексіївна</i><br>ОКРЕМІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ МЕТОДІВ ОПТИМАЛЬНОГО ОПОДАТКУВАННЯ В ПОДАТКОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ .....                                              | 32 |
| <i>Даниленко-Негара Юлія Сергіївна</i><br>ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ МОБІНГУ (ЦЬКУВАННЯ) В ДЕРЖАВНІЙ СЛУЖБІ. ....                                                      | 34 |
| <i>Закаленко Олена Василівна, Осадчий Анатолій Юрійович</i><br>АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПОЗОВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАХИСТУ ПРАВ, СВОБОД ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ В ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИНАХ ..... | 38 |
| <i>Козачук Діана Анатоліївна</i><br>САМОКОРЕКЦІЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО АКТА: ПРАВОВІ ФОРМИ ТА ОБМЕЖЕННЯ .....                                                                           | 40 |
| <i>Негара Родіон Віталійович</i><br>АДМІНІСТРАТИВНІ АКТИ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ВЕЛИКОЇ КІЛЬКОСТІ ОСІБ: ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ .....                              | 44 |
| <i>Назарчук Анастасія Валеріївна</i><br>ЩОДО ПІДХОДІВ ДО ГРАДАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ АНТИДИСКРИМІНАЦІЙНИХ АКТИВ. ....                                                                      | 47 |
| <i>Панфілов Олег Євгенович</i><br>ДЕЯКІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКОЮ ЮРИСДИКЦІЄЮ В УМОВАХ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ .....                                      | 49 |
| <i>Сідор Михайло Іванович</i><br>ВІРТУАЛЬНІ АКТИВИ ЯК ОБ'ЄКТ ФІНАНСОВО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ .....                                                          | 53 |
| <i>Стрельников Андрій Вікторович</i><br>ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ «ПРАВОСУБ'ЄКТНІСТЬ» ТА «АНТИКОРУПЦІЙНА СУБ'ЄКТНІСТЬ» .....                                            | 57 |
| <i>Фролова Євгенія Ігорівна</i><br>ДО ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВА НА ДЕРЖАВНУ СЛУЖБУ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ .....                                                                | 60 |
| <i>Глиняний Іван Володимирович</i><br>ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ. ....                                     | 63 |

*Бевзюк Ангеліна Костянтинівна*

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ. . . . . 66

*Піть Ігор Юрійович*

ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗА СКОЄННЯ  
АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОСТУПКІВ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД . . . . . 68

*Данілов Олександр Дмитрович*

ПРАВОВИЙ СТАТУС КЕРІВНИКА АПАРАТУ СУДУ ЯК СПЕЦІАЛЬНОГО СУБ'ЄКТА  
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ. . . . . 72

*Зільберт Валентина Сергіївна*

МАТЕРІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ: СУБ'ЄКТНИЙ СКЛАД  
ТА АНТИКОРУПЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ . . . . . 75

*Костюк Михайло Анатолійович*

ДО ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГУ ТА ЗМІСТУ ГАРАНТІЙ ДЕРЖАВИ ЩОДО ВИКОНАННЯ  
СУДОВИХ РІШЕНЬ. . . . . 77

*Малюта Владислав Васильович*

ЩОДО РОЗМЕЖУВАННЯ СФЕРИ ДІЇ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО АДМІНІСТРАТИВНУ  
ПРОЦЕДУРУ» ТА ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДЯН» ПРИ РОЗГЛЯДІ  
СКАРГ . . . . . 80

*Негара Олена Віталіївна*

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ СУБ'ЄКТНОСТІ НАДАВАЧІВ ПУБЛІЧНИХ  
ПОСЛУГ . . . . . 82

## **СЕКЦІЯ 2. АКТУАЛЬНА ГРАНІ ЗАГАЛЬНОЇ ТЕОРІЇ ПРАВА ТА ДЕРЖАВИ**

*Завальнюк Володимир Васильович*

НАЦІОНАЛЬНА ДЕРЖАВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: СУЧАСНІ ПРАВОВІ ВИКЛИКИ . . . . . 86

*Мельничук Ольга Степанівна*

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРАВОВИХ ДОКТРИН У КОНТЕКСТІ ГАРМОНІЗАЦІЇ ПРАВОВОЇ  
СИСТЕМИ УКРАЇНИ З ACQUIS EC . . . . . 89

*Кравченко Сергій Петрович*

ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ДОКТРИНИ ПРАВА . . . . . 93

*Чувакова Ганна Михайлівна*

АНОМАЛІЇ ГАЛУЗЕВОЇ ЮРИДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ . . . . . 96

*Рязанов Михайло Юрійович*

НОРМАТИВНИЙ ФАКТ ЯК ФОРМА АКТУАЛІЗАЦІЇ ПРАВОВОЇ СПАДЩИНИ. . . . . 98

*Антошина Ірина Володимирівна*

ІНФОРМАЦІЙНА ФУНКЦІЯ ПРАВА У ЦИФРОВУ ЕРУ . . . . . 102

*Ковбасюк Степан Валерійович*

ДО ПИТАННЯ ПРО КРИТЕРІЇ ІЕРАРХІЗАЦІЇ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ. . . . . 105

*Іванчук Віра Євстафіївна*

ЗАВДАННЯ ПРАВОВОГО МОНІТОРИНГУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ  
ПРАВА. . . . . 107

*Грунь Олександр В'ячеславович*

ЩОДО ПЕРСПЕКТИВ ВПЛИВУ ІКТ НА ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ. . . . . 110

*Лисак Станіслав-Юрій Юрійович*

РОЗВИТОК АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННИХ  
ТРАНСФОРМАЦІЙ . . . . . 113

## **СЕКЦІЯ 3. ІСТОРИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА**

*Аніщук Ніна Володимирівна*

ВНЕСОК ОЛЕКСАНДРИ ЄФИМЕНКО У РОЗВИТОК ЖІНОЧОГО РУХУ НА ПОЧАТКУ  
XX СТ. . . . . 116

|                                                                                                                                                                                       |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Горяга Оксана Вікторівна</b><br>КНЯГИНЯ ОЛЬГА – ВИДАТНА ЖІНКА ТА ДЕРЖАВНА ДІЯЧКА .....                                                                                             | 118 |
| <b>Єфремова Наталя Володимирівна</b><br>ДО ПИТАННЯ ПРО РOLЬ ПРАВОВОЇ ОСВІТИ ЖИТЕЛІВ-ЧЛЕНІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ<br>ГРОМАД УКРАЇНИ В СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ .....          | 121 |
| <b>Корнієнко Ірина Валеріївна</b><br>ОСВІТА ТА КНИГОДРУКУВАННЯ У ДОБУ ГЕТЬМАНЩИНИ. ....                                                                                               | 124 |
| <b>Завальнюк Ірина Володимирівна</b><br>ПРАВОВА ЕТНОЛОГІЯ ЯК НАПРЯМ СУЧАСНОГО ПРАВОВИЗНАВСТВА: ЕТНОКУЛЬТУРНИЙ<br>ВИМІР ПРАВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ .....                              | 128 |
| <b>Артур Ліс</b><br>LEX SALICA ЯК ЕЛЕМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ ЄВРОПИ: МІЖ ЗВИЧАЄМ<br>ТА ПИСАНИМИ НОРМАМИ .....                                                                | 131 |
| <b>Любічанківський Ольгерд-Ілля Ілліч</b><br>ДИНАМІКА РОЗВИТКУ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ГЕНДЕРНУ ІДЕНТИЧНІСТЬ: ВІД<br>ПОСТУПОВОГО ВИЗНАННЯ ДО СУЧАСНОЇ ТУРБУЛЕНТНОСТІ (1970-ТІ – 2025) ..... | 134 |
| <b>Саранчук Олександра Валеріївна</b><br>СОВІСНІ СУДИ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ ЯК ФОРМА НАРОДНОГО СУДОЧИНСТВА<br>(ОСТАННЯ ЧВЕРТЬ XVIII – ПЕРША ПОЛОВИНА XIX СТ.) .....                       | 137 |
| <b>Еміль Сальчинський</b><br>ЦЕРЕКВІЦЬКИЙ ТА НЕШАВСЬКИЙ ПРИВІЛЕЇ 1454 РОКУ: ПРИЧИНИ ЇХ ПРИЙНЯТТЯ,<br>ХАРАКТЕРИСТИКА І ЗНАЧЕННЯ .....                                                  | 142 |
| <b>СЕКЦІЯ 4. КОНСТИТУЦІЙНИЙ ВИМІР НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ<br/>В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ</b>                                                                    |     |
| <b>Львова Єлизавета Олегівна</b><br>НАЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ<br>КОНСТИТУЦІЙНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ УКРАЇНИ .....                                             | 146 |
| <b>Афанасьєва Мар'яна Володимирівна</b><br>МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ ПРИНЦИП ЗАБОРОНИ ПРИМУСОВОЇ АСИМІЛЯЦІЇ .....                                                                           | 150 |
| <b>Mishyna Natalia</b><br>LA LIBERTÉ COGNITIVE FACE AUX NEUROTECHNOLOGIES: ENJEUX JURIDIQUES À L'ÈRE DE<br>L'INTELLIGENCE ARTIFICIELLE .....                                          | 153 |
| <b>Кулі-Іванченко Ксенія Костянтинівна</b><br>ПРИЙНЯТТЯ КОНСТИТУЦІЇ ШЛЯХОМ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РЕФЕРЕНДУМУ ЯК ГАРАНТІЯ<br>СТАБІЛЬНОСТІ КОНСТИТУЦІЙНОГО ЛАДУ В УКРАЇНІ .....               | 155 |
| <b>Батан Юрій Дмитрович</b><br>КОЛЕКТИВНІ ПРАВА ЛЮДИНИ В УМОВАХ ОСОБЛИВИХ ПРАВОВИХ РЕЖИМІВ .....                                                                                      | 158 |
| <b>Волкова Дарія Євгенівна</b><br>СВОБОДА АСОЦІАЦІЙ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ ТА<br>СТАНДАРТИ РАДИ ЄВРОПИ .....                                                    | 162 |
| <b>Животовська Ірина Юрївна</b><br>ТРАНСФОРМАЦІЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРИНЦИПУ СВІТСЬКОСТІ ДЕРЖАВИ<br>В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ НОВОЇ ПАРАДИГМИ ПУБЛІЧНО-РЕЛІГІЙНИХ ВІДНОСИН ....                | 165 |
| <b>Іванцова Зоя Анатоліївна</b><br>КОНСТИТУЦІЙНІ ПРАВА ЛЮДИНИ В УМОВАХ АЛГОРИТМІЧНОГО ВПЛИВУ .....                                                                                    | 169 |
| <b>Панасюк Віта Миколаївна</b><br>ЗАКОНОДАВЧИЙ ПРОЦЕС ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ТА ПІДТРИМАННЯ<br>КОНСТИТУЦІЙНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ .....                                                    | 171 |

*Ігнатова Анастасія Сергіївна*

МОВНІ ПРАВА У СУДОЧИНСТВІ: РОЛЬ РЕЄСТРУ ПЕРЕКЛАДАЧІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ  
НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН. .... 173

*Козирь Дмитро Валерійович*

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ: ЯКИМ МАЄ БУТИ МАЙБУТНЄ? ..... 177

*Бугаєнко Каріна Вікторівна*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЖИТТЕВОГО ЦИКЛУ КОНСТИТУЦІЇ АРАБСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ ЄГИПЕТ .. 181

*Матковський Микита Сергійович*

ВІДНОВЛЕННЯ ПРАВА НА ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ ПІСЛЯ ВІЙНИ: КОНСТИТУЦІЙНІ  
ВИКЛИКИ ..... 183

*Ваньчак Марта Володимирівна*

«ГАЛЮЦИНАЦІЇ» ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЯК ЗАГРОЗА КОНСТИТУЦІЙНИМ ПРИНЦИПАМ  
СУДОЧИНСТВА ..... 185

*Шлентов Юрій Сергійович*

ПРАВО НА ДОСТАТНІЙ ЖИТТЄВИЙ РІВЕНЬ У РІШЕННЯХ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ  
УКРАЇНИ ..... 188

## **СЕКЦІЯ 5. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО ТА БЕЗПЕКА, ПРАВА ЛЮДИНИ Й МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ХХІ СТОЛІТТІ**

*Бехруз Хашматулла*

ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРАВОВИХ СИСТЕМ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ ..... 191

*Аракелян Мінас Рамзесович*

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРАВОЗАХИСНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ КРИЗ. .... 193

*Белогубова Оксана Олександрівна*

ЕНЕРГЕТИЧНА ДИПЛОМАТІЯ ЄС: МІЖНАРОДНИЙ ТА РЕГІОНАЛЬНИЙ ВИМІР. .... 196

*Грушко Мальвіна Валеріївна*

ЮРИСДИКЦІЯ МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО СУДУ ЩОДО ЗЛОЧИНУ ГЕНОЦИДУ:  
ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ПОЛІТИЧНІ ОБМЕЖЕННЯ. .... 198

*Vladyslav Dronov*

MEDIA AS A TOOL FOR THE PROTECTION OF HUMAN RIGHTS. .... 201

*Каненберг-Сандул Оксана Костянтинівна*

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ В  
ДІЯЛЬНОСТІ УВКБ ООН ..... 205

*Мануйлова Катерина Вікторівна*

ПРАВА ЛЮДИНИ У ЦИФРОВУ ЕПОХУ: ВИКЛИКИ ДЛЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО  
РЕГУЛЮВАННЯ. .... 207

*Форманюк Вікторія Василівна*

МЕРЕЖА АГЕНТСТВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ЯК ІНСТИТУЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ  
КООРДИНАЦІЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНИХ АГЕНТСТВ ЄС. .... 210

*Цибульська Ольга Юріївна*

ПРОЦЕДУРА «EXEQUATUR» В УКРАЇНІ: МІЖНАРОДНИЙ ПРИВАТНО-ПРАВОВИЙ  
АСПЕКТ ..... 213

*Ярмакі Володимир Христофорович*

БАЛАНС МІЖ БЕЗПЕКОЮ ТА ПРИВАТНІСТЮ: ЦИФРОВИЙ КОНТРОЛЬ У ВОЄННИЙ ЧАС  
КРИЗЬ ПРИЗМУ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ПРАВ ЛЮДИНИ ..... 216

*Бірюков Руслан Миколайович*

БОРІТБА З КІБЕРЗАГРОЗАМИ ЯК ФАКТОР СТАНОВЛЕННЯ МІЖНАРОДНОГО  
ПОЛІТЕЙСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ ..... 219

*Войтович Павло Петрович*

ІНФОРМАЦІЙНІ ПРАВА ЛЮДИНИ: ПІД ЗАГРОЗОЮ? ..... 222

**Hrebeniuk Dmytro**

BETWEEN UNIVERSALISM AND FRAGMENTATION: THE EVOLUTION OF INTERNATIONAL HUMAN RIGHTS STANDARDS ..... 225

**Бугаєць Альона Сергіївна**

ЦИФРОВІЗАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА. .... 228

**Бондарюк Ольга Олегівна**

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВИКРАДЕННЯ ДІТЕЙ У МІЖНАРОДНОМУ ТА НАЦІОНАЛЬНОМУ ПРАВІ. .... 230

**Галат Владислав Ігорович**

ЗАКОНОДАВЧА ЕВОЛЮЦІЯ СТАТТІ 25 КОНВЕНЦІЇ ООН ПРО МІЖНАРОДНУ КУПІВЛЮ-ПРОДАЖ ТОВАРІВ: ВІД ПРОЄКТУ ДО СУЧАСНОГО ФОРМУЛЮВАННЯ ..... 234

**Жакун Маргарита Юріївна**

ВОЄННА ДИПЛОМАТІЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ. .... 237

**Івахненко Єлизавета Олександрівна**

СТАНОВЛЕННЯ НОРМАТИВНИХ ТА ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗАСАД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ЖІНОК В УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ У XIX – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XX СТОЛІТТЯ ..... 241

**Ковальчук Андрій Трохимович**

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ЗАХИСТУ КРИТИЧНОЇ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВІЙСЬКОВИХ ЗАГРОЗ ..... 245

**Омельченко Іван Ігорович**

СТАНОВЛЕННЯ ПРИНЦИПУ ПРОПОРЦІЙНОСТІ В МІЖНАРОДНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ ПРАВІ. .... 248

**Островерхий Олександр Олександрович**

ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НАЙВИЩОГО КЕРІВНИЦТВА ДЕРЖАВИ ЗА ЗЛОЧИН АГРЕСІЇ У XXI СТОЛІТТІ ..... 251

**Раздорозний Герман Юрійович**

УЧАСТЬ АДВОКАТІВ У ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ГАРАНТІЇ ..... 253

**Редченко Ярослав Олександрович**

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЦИФРОВИХ ВАЛЮТ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ. .... 255

**Ругало Богдан Андрійович**

ІШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ І МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННИХ ТА БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ..... 259

**Самойлюк Дмитро Геннадійович**

ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТУ ДОКАЗУВАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ..... 262

**Taylor Alla Valeriivna**

UNIVERSAL PERIODIC REVIEW AS A MECHANISM FOR MONITORING HUMAN RIGHTS IN ISLAMIC STATES ..... 265

**Фасій Анастасія Володимирівна**

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРИМУСОВОГО ЛІКУВАННЯ В УМОВАХ ГУМАНІТАРНИХ КРИЗ: КОНВЕРГЕНЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА ТА СТАНДАРТІВ ОХОРОНИ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ..... 268

**Чернявський Марк Віталійович**

ЦИФРОВІЗАЦІЯ МИРОТВОРЧИХ ОПЕРАЦІЙ ООН ЯК НОВИЙ ЕЛЕМЕНТ СИСТЕМИ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ. .... 272

**Ciornii Inesa**

ANTARCTICA, HUMAN RIGHTS AND INTERNATIONAL LEGAL RESPONSIBILITY: UKRAINE'S LEGAL PERSPECTIVE FROM THE AKADEMIK VERNADSKY STATION ..... 274

## **СЕКЦІЯ 6. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ МОРСЬКОЇ ТА МИТНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ**

|                                                                                                                                                          |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Кормич Борис Анатолійович</b><br>ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ТА ІННОВАЦІЇ ДЛЯ ПОРТІВ УКРАЇНИ .....                                                  | 279 |
| <b>Аверочкіна Тетяна Володимирівна</b><br>РИЗИКИ ДЛЯ МОРСЬКОЇ ГАЛУЗІ ТА ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА УРАЗЛИВИХ ЕКОНОМІК:<br>ПРАВОВІ ЗАСОБИ ЗМЕНШЕННЯ ВПЛИВУ ..... | 282 |
| <b>Федотов Олексій Павлович</b><br>ДОПЕРЕВІРОЧНИЙ АНАЛІЗ МИТНИХ ДЕКЛАРАЦІЙ, МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ ЯКИХ<br>ЗАВЕРШЕНО .....                                     | 285 |
| <b>Коваль Наталія Олексіївна</b><br>ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДОСТУПУ ЖІНОК ДО МОРСЬКОЇ ОСВІТИ ТА<br>ПРОФЕСІЙНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ .....                     | 289 |
| <b>Малєєва Ганна Леонідівна</b><br>СУЧАСНІ ГЕОПОЛІТИЧНІ ВИКЛИКИ У СФЕРІ ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ МОРСЬКИХ<br>КАТАСТРОФ: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР .....      | 292 |
| <b>Сергєєв Юрій Володимирович</b><br>ВПЛИВ РОСІЙСЬКОГО ЗБРОЙНОГО ВТОРГНЕННЯ В УКРАЇНУ НА МІЖНАРОДНЕ<br>СУДНОПЛАВСТВО .....                               | 296 |
| <b>Гайдаржи Роман Андрійович</b><br>ПІДСУМКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ «АВТОРИЗОВАНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ОПЕРАТОР»<br>В УКРАЇНІ .....                               | 299 |
| <b>Кузнецов Сергій Сергійович</b><br>ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ У МОРСЬКІЙ ТРАНСПОРТНІЙ СФЕРІ: НАПРЯМИ ПРАВОВОГО<br>РЕГУЛЮВАННЯ .....                             | 304 |
| <b>Насарая Артем Валерійович</b><br>МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ БАЗИС ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОРТОВОЇ ГАЛУЗІ .....                                               | 307 |

## **СЕКЦІЯ 7. ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СУДОУСТРОЮ, ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРАТУРИ, ІНШИХ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ, АДВОКАТУРИ**

|                                                                                                                                                          |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Бакайнова Нана Мезенівна</b><br>АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА АДВОКАТІВ НА УЧАСТЬ В РЕФОРМІ<br>АДВОКАТУРИ .....                                  | 311 |
| <b>Косюта Михайло Васильович</b><br>ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ТА УПРАВЛІННЯ В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ .....                                                 | 316 |
| <b>Костенко Сергій Костянтинівич</b><br>ПРОБЛЕМА НОРМАТИВНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ЗАСАД СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ В<br>ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ .....                | 322 |
| <b>Свида Олексій Георгійович</b><br>ОБРАННЯ СУДДІВ НА АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСАДИ: ОКРЕМІ ПИТАННЯ .....                                                       | 326 |
| <b>Кісліцина Ірина Олександрівна</b><br>ЕТИЧНІ СТАНДАРТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРОРА В ДЕЯКИХ КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО<br>СОЮЗУ: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ..... | 328 |
| <b>Кравченко Марина Олександрівна</b><br>ЩОДО ЗНАЧЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ .....                                       | 333 |
| <b>Храпенко Олена Олегівна</b><br>ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ АДВОКАТА ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОГО ЗАХИСТУ ПРАВ<br>ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ .....                            | 336 |
| <b>Синицин Павло Миколайович</b><br>БРОНЮВАННЯ АДВОКАТІВ ЯК ГАРАНТІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ЗАХИСТ В УМОВАХ<br>ВОЄННОГО СТАНУ .....                       | 339 |

*Щербатий Роман Романович*

ПОНЯТТЯ «КОНКУРСНІ ПРОЦЕДУРИ» У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ СУДДІВСЬКОГО  
КОРПУСУ В УКРАЇНІ. .... 340

*Нестерчук Лілія Петрівна*

«AMICUS CURIAE» ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ СПРАВЕДЛИВОСТІ  
СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ..... 343

*Курганський Олександр Валерійович*

ОКРЕМІ ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ПРИЗНАЧЕННЯ СУДДІВ НА АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСАДИ В  
МІСЦЕВИХ СУДАХ. .... 347

*Тригоренко Юрій Сергійович*

СПОСОБИ, ПРИЙОМИ ТА ЗАСОБИ ЗАХИСТУ АДВОКАТОМ ПРАВ КЛІЄНТА В ЦИФРОВОМУ  
ВИМІРІ ..... 351

*Зубрицький Олександр Олександрович*

СУЧАСНИЙ СТАН ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРИТЯГНЕННЯ  
АДВОКАТА ДО ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА  
НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ. .... 355

*Мозгальов Віктор Юрійович*

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ З ТОРГІВЛІ  
ГЛАДКОСТВОЛЬНОЮ ЗБРОЄЮ НЕВІЙСЬКОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ..... 358

*Осадчук Ілля Олегович*

ЗАХИСТ НА ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМОК  
ДОСЛІДЖЕННЯ ..... 361

*Чорний Максим Михайлович*

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ПРОКУРОРА ЩОДО  
ЗДІЙСНЕННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КЕРІВНИЦТВА ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ КРИМІНАЛЬНИХ  
ПРАВОПОРУШЕНЬ ОРГАНАМИ ДБР ..... 363

## **СЕКЦІЯ 8. ТРУДОВЕ ПРАВО ТА ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ Й ПРАКТИКИ**

*Чанишева Галія Інсафівна*

ДИРЕКТИВА ЄС ПРО ПЛАТФОРМНУ ЗАЙНЯТИСТЬ: ЗМІСТ І ЗНАЧЕННЯ. .... 367

*Бориченко Катерина Валеріївна*

ЩОДО ЕФЕКТИВНОСТІ СУДОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВА НА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ У ВИДІ  
ПЕНСІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ. .... 371

*Панченко Анна Олександрівна*

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД НАДАННЯ НЕДЕРЖАВНИХ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ТА  
ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО ЗАПОЗИЧЕННЯ В НАЦІОНАЛЬНУ ПРАКТИКУ ..... 375

*Lagutina Iryna Victorivna*

THE ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF FLEXIBLE FORMS OF EMPLOYMENT ..... 379

*Pozharova Oksana*

INTERNATIONAL OCCUPATIONAL SAFETY STANDARDS. .... 382

*Наньєва Марія Іванівна*

ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ТРУДОВИХ ПРАВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ. .... 385

*Кіліміченко Анна Олегівна*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ В  
СУЧАСНИХ УМОВАХ ..... 389

*Горбаченко Ерік Сергійович*

ПРАВОВИЙ СТАТУС РОБОТОДАВЦЯ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ ФРАНЦУЗЬКОЇ  
РЕСПУБЛІКИ ..... 392

|                                                                                                                                                |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Карпенко Олександр Олександрович</b><br>СТОРОНИ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА ОКРЕМИХ<br>КРАЇН ЄС .....                  | 395 |
| <b>Мензатул Дмитро Володимирович</b><br>СПРАВЕДЛИВІ УМОВИ ПРАЦІ ЗА АКТАМИ ЄС ТА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ .....                                   | 398 |
| <b>Сітніков Микита Романович</b><br>ЮРИДИЧНІ ОЗНАКИ ПРАВА НА ВЕДЕННЯ КОЛЕКТИВНИХ ПЕРЕГОВОРІВ З УКЛАДЕННЯ<br>КОЛЕКТИВНИХ УГОД І ДОГОВОРІВ. .... | 402 |
| <b>Соколов Дмитро Сергійович</b><br>ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСІБ, ЗВІЛЬНЕНИХ ІЗ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ТА ЧЛЕНІВ ЇХ<br>СІМЕЙ. ....                    | 405 |

## СЕКЦІЯ 9. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

|                                                                                                                                                                                      |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Степаненко Оксана Василівна</b><br>ОСОБЛИВОСТІ ВСТАНОВЛЕННЯ СИСТЕМАТИЧНОСТІ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА<br>ПРИ НАЯВНОСТІ КІЛЬКОХ ПОТЕРПІЛИХ .....                                       | 409 |
| <b>Стрельцов Євген Львович</b><br>ДО ПИТАННЯ ПРО СУТНІСТЬ ПРАВА .....                                                                                                                | 412 |
| <b>Туляков Вячеслав Олексійович</b><br>DESISTANCE, СТИГМАТИЗАЦІЯ ТА ПРОФАЙЛІНГ: КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР ...                                                                       | 414 |
| <b>Колодін Денис Олексійович</b><br>КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ МИРУ ТА ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ:<br>ПРОБЛЕМИ РОЗМЕЖУВАННЯ. ....                                              | 418 |
| <b>Полянський Євген Юрійович</b><br>ПРО ПРАВО ЛЮДИНИ НА СМЕРТЬ ТА ЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕВТАНАЗІЇ .....                                                                                      | 421 |
| <b>Мирошніченко Наталія Анатоліївна</b><br>ДЕЯКІ РОЗДУМИ ЩОДО ПРОЕКТУ КК УКРАЇНИ. ....                                                                                               | 424 |
| <b>Абакіна-Пілявська Людмила Миколаївна</b><br>ПРАВОВИЙ СТАТУС БІОЛОГІЧНИХ МАТЕРІАЛІВ ЛЮДИНИ. ....                                                                                   | 427 |
| <b>Бубен Каріна Вікторівна</b><br>ДЕТЕРМІНАНТИ ПРОТИПРАВНОЇ ПОВЕДІНКИ УЧАСНИКІВ МОЛОДІЖНИХ<br>УГРУПОВАНЬ. ....                                                                       | 429 |
| <b>Бериш Анастасія Яковлівна</b><br>КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА<br>ВИКЛИКИ .....                                                         | 431 |
| <b>Бойченко Віталій Петрович</b><br>МЕЖІ ДОПУСТИМОГО КОНТРОЛЮ ЗА ВЧИНЕННЯМ ЗЛОЧИНУ: ПРОБЛЕМА ПРОВОКАЦІЇ<br>ПІДКУПУ .....                                                             | 434 |
| <b>Горбачова Ірина Михайлівна</b><br>НЕЗАКОННЕ ЗБАГАЧЕННЯ ТА ЦИВІЛЬНА ПРОЦЕДУРА ВИЗНАННЯ НЕОБҐРУНТОВАНИМИ<br>АКТИВІВ: ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕХАНІЗМІВ .....                                  | 437 |
| <b>Іванова Вероніка Петрівна</b><br>КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА<br>ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ. ....                                         | 440 |
| <b>Козаченко Олександр Васильович</b><br>ДО ПИТАННЯ ВІДПОВІДНОСТІ ТЕРМІНОЛОГІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНУ УКРАЇНИ<br>ЄВРОПЕЙСЬКИМ СТАНДАРТАМ: В ПРОДОВЖЕННЯ ДИСКУСІЇ .....                 | 443 |
| <b>Kuzmin Eduard Eduardovich</b><br>THE «WHAT QUESTION» IN INTERNATIONAL PUNISHMENT: SHAPING THE CONTOURS OF<br>ASKING WITHIN THE DISCOURSE OF SENTENCING PRACTICE AT THE ICTY ..... | 446 |

|                                                                                                                                                                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Мусиченко Ольга Михайлівна</b><br>ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ<br>ЗА САМОВІЛЬНЕ ЗАЛИШЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ АБО МІСЦЯ СЛУЖБИ ТА<br>ДЕЗЕРТИРСТВО .....                 | 448 |
| <b>Павлова Олександра Сергіївна</b><br>СПІВВІДНОШЕННЯ ПОКАРАННЯ ТА ІНШИХ ЗАХОДІВ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО<br>ХАРАКТЕРУ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОЗМЕЖУВАННЯ .....                                                    | 452 |
| <b>Тавлуй Олена Вікторівна</b><br>ЗАХОДИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ХАРАКТЕРУ ЩОДО ЮРИДИЧНИХ ОСІБ У РАЗІ<br>ВЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ<br>БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: СУДОВА ПРАКТИКА ..... | 454 |
| <b>Тимофеева Лілія Юріївна</b><br>ПРОПОРЦІЙНІСТЬ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ .....                                                                                                                                      | 456 |
| <b>Хильченко Анастасія Сергіївна</b><br>ПРИНЦИПИ ЯК СКЛАДОВА ЗАГАЛЬНИХ ЗАСАД КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА В ЕПОХУ<br>ЦИФРОВІЗАЦІЇ .....                                                                                | 460 |
| <b>Хімченко Світлана Анатоліївна</b><br>ДОЦІЛЬНІСТЬ КРИМІНАЛІЗАЦІЇ НЕНАДАННЯ ДОПОМОГИ ОСОБИ, ЯКА ПЕРЕБУВАЄ В<br>НЕБЕЗПЕЧНОМУ ДЛЯ ЖИТТЯ СТАНІ .....                                                            | 462 |
| <b>Чугуніков Ігор Іванович</b><br>КРИМІНАЛЬНО-ПРОВА ОХОРОНА НЕНАРОДЖЕНОГО ЖИТТЯ: ПРОБЛЕМНІ<br>АСПЕКТИ .....                                                                                                   | 465 |
| <b>Забавський Дмитро Олександрович</b><br>КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КОНТРАБАНДУ: НАПРЯМКИ<br>ВДОСКОНАЛЕННЯ .....                                                                                        | 469 |
| <b>Ігнатов Євген Євгенович</b><br>УХИЛЕННЯ ВІД ПРИЙНЯТТЯ НА ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ ЗА КОНТРАКТОМ .....                                                                                                              | 472 |
| <b>Калитаєв Володимир Володимирович</b><br>ОСОБЛИВОСТІ ЗОВНІШНЬОЇ ФОРМИ КАРАЛЬНОГО ТА НЕКАРАЛЬНОГО КРИМІНАЛЬНО-<br>ПРАВОВОГО ВПЛИВУ .....                                                                     | 475 |
| <b>Коновальчук Сергій Сергійович</b><br>КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ У ПРОТИДІЇ ЗЛОВЖИВАННЮ ПОВНОВАЖЕННЯМИ<br>ОСОБАМИ, ЯКІ НАДАЮТЬ ПУБЛІЧНІ ПОСЛУГИ .....                                                    | 478 |
| <b>Мусиченко Віталій Олександрович</b><br>КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ ПРИТОНОУТРИМАННЮ: ДО<br>ОБґРУНТУВАННЯ АКТУАЛЬНОСТІ .....                                                                        | 481 |
| <b>Перстинчик Дмитро Олегович</b><br>КОНТРАБАНДА ПІДАКЦИЗНИХ ТОВАРІВ: ОБУМОВЛЕНІСТЬ КРИМІНАЛЬНОЇ<br>ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ .....                                                                                    | 484 |
| <b>Продун Олена Сергіївна</b><br>ПЕРСПЕКТИВИ ДЕКРИМІНАЛІЗАЦІЇ ОКРЕМИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ<br>МОРАЛЬНОСТІ .....                                                                                                | 486 |
| <b>Рутковська Анастасія Русланівна</b><br>КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ОЦІНКА ПОНЯТТЯ «ТРОФЕЙНОЇ ЗБРОЇ» В УМОВАХ ВОЄННОГО<br>СТАНУ .....                                                                               | 489 |
| <b>Фартух Олександр Олександрович</b><br>СУЧАСНІ ВИКЛИКИ В СФЕРІ ВОЄННИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ .....                                                                                                     | 493 |
| <b>Целіх Павло Володимирович</b><br>МЕТА ЗАПОДІЯННЯ ШКОДИ ІНТЕРЕСАМ ДЕРЖАВИ ЯК ОБОВ'ЯЗКОВА ОЗНАКА<br>СУБ'ЄКТИВНОЇ СТОРОНИ СКЛАДУ ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 332-2 КК УКРАЇНИ ..                               | 495 |

## СЕКЦІЯ 10. ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

*Аленін Юрій Павлович, Торбас Олександр Олександрович*

ОСОБЛИВОСТІ ЗАТРИМАННЯ УПОВНОВАЖЕНОЮ ПОСАДОВОЮ ОСОБОЮ ВІДПОВІДНО ДО СТ. 208 КПК УКРАЇНИ .....499

*Дрьомін Віктор Миколайович*

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС КРІЗЬ ПРИЗМУ КРИМІНОЛОГІЇ .....502

*Ракіпова Інна Василівна*

ЩОДО ІНСТИТУТУ ПСИХОСОЦІАЛЬНОГО СУПРОВОДУ В УКРАЇНІ (КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ АСПЕКТ) .....505

*Волошина Владлена Костянтинівна*

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ПРИНЦИПУ ПРОПОРЦІЙНОСТІ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ: ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ. ....508

*Гуртієва Людмила Миколаївна*

ВИДИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ РІШЕНЬ СЛІДЧОГО ЗА ФОРМОЮ ЇХ ПРИЙНЯТТЯ. ....511

*Завтур Віктор Андрійович*

ЗМІНА ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ У ВИГЛЯДІ ДОМАШНЬОГО АРЕШТУ З ПІДСТАВИ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ Ч.6 СТ. 616 КПК УКРАЇНИ: НОРМОТВОРЧІ ТА ПРАВОЗАСТОСОВНІ АСПЕКТИ. ....514

*Лукашук Каріна Русланівна*

СУДОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ ПРАВ ЗАСУДЖЕНИХ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ АСПЕКТ .....517

*Мурзановська Аліна Владиславівна*

ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ЩОДО АДВОКАТА: ПИТАННЯ ЗАКОННОСТІ .....519

*Melnychuk Tetiana*

RULE OF LAW OR RULE OF SECURITY: RETHINKING LEGAL RESPONSES TO ORGANISED CRIME AMID HYBRID THREATS .....523

*Підгородинська Анастасія Вікторівна*

ДО ПИТАННЯ ПРО КРИМІНАЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ТРЕТІХ ОСІБ, ЩОДО МАЙНА ЯКИХ ВИРІШУЄТЬСЯ ПИТАННЯ ПРО АРЕШТ .....527

*Пожар Вадим Георгійович*

ЩОДО ДИСКРЕЦІЇ ПРОКУРОРА ПРИ ВИРІШЕННІ ПИТАННЯ ПРО ЗВІЛЬНЕННЯ ОСОБИ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ .....532

*Степаненко Андрій Сергійович*

ВИКОРИСТАННЯ ВЕЛИКИХ МОВНИХ МОДЕЛЕЙ (LLM) У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ: РИЗИКИ «ГАЛЮЦИНАЦІЙ» ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД РЕАГУВАННЯ .....535

*Сидорчук Владислав Васильович*

Сидорчук Інна Сергіївна  
ОКРЕМІ ФАКТИЧНІ ОБСТАВИНИ ЗАЛУЧЕННЯ ЗАХИСНИКА ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ОКРЕМОЇ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ДІЇ .....538

*Стародубов Сергій Вікторович*

ОЦІНКА КАТЕГОРІЇ «СУСПІЛЬНИЙ ІНТЕРЕС» У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ПРИ ЗАТВЕРДЖЕННІ УГОД .....541

*Федчун Наталія Олександрівна*

МЕДІАКРИМІНОЛОГІЯ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ .....543

*Цитряк Віктор Ярославович*

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕТЕРМІНАНТ КОРУПЦІЙНОГО ПІДКУПУ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ .....545

*Альбещенко Олексій Станіславович*

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПВК «ВАГНЕР» У СИСТЕМІ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ: ВІД ВОЄННОЇ ІНСТРУМЕНТАЛІЗАЦІЇ ДО КОНТРОЛЮ НАД КРИТИЧНОЮ ІНФРАСТРУКТУРОЮ ТА РЕСУРСАМИ ..... 548

*Вересюк Ольга Володимирівна*

КОРУПЦІЙНІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ АДВОКАТІВ: КРИМІНОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ЕТАПУ ..... 550

*Дармонук Едуард Валерійович*

ВЗАЄМОДІЯ СЛІДЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ ІЗ ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ СЛУЖБИ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ЩОДО КОНТРАБАНДИ ..... 553

*Іоніди Костянтин Володимирович*

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ..... 556

*Красіловський Вадим Олександрович*

ЩОДО ПЕРЕДУМОВ І ПІДСТАВ НАБУТТЯ СТАТУСУ ПРЕДСТАВНИКА ПОТЕРПІЛОГО В СУЧАСНОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ..... 560

*Маркіна Анна Валеріївна*

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКАЗІВ ДЛЯ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ПІДОЗРЮВАНИХ У ВЧИНЕННІ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ ..... 564

*Мишак Дмитро Едуардович*

УЧАСТЬ ЗАХИСНИКА НА ЗАВЕРШАЛЬНИХ ЕТАПАХ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ ..... 567

*Мельник Олександр Леонідович*

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОЇ ВИЗНАЧЕНОСТІ СТРОКІВ ДІЇ ОБОВ'ЯЗКІВ ОСОБИ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ЗАПОБІЖНИХ ЗАХОДІВ ..... 569

*Нечипорук Володимир Олександрович*

ЩОДО ПРЕЦЕДЕНТНОЇ ПРИРОДИ РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ..... 572

*Понурко Тарас Андрійович*

ВПЛИВ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА НА РОЗВИТОК СИСТЕМИ МІЖНАРОДНОЇ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ ..... 574

*Шугалевич Ігор Васильович*

ТРАНСФОРМАЦІЯ СУДОВОГО ПРЕЦЕДЕНТУ В ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ: КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВЧИХ ЗМІН ..... 576

## **СЕКЦІЯ 11. КРИМІНАЛІСТИКА, СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА ТА ПОЛІГРАФОЛОГІЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СУДОЧИНСТВА**

*Аркуша Лариса Ігорівна*

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ..... 579

*Ващук Олеся Петрівна*

ВИКОРИСТАННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ WIKIPEDIA ДЛЯ ПОШИРЕННЯ НАУКОВИХ ЗНАНЬ: ПЕРЕВАГИ ТА ОБМЕЖЕННЯ ..... 581

*Загородній Віктор Євстафійович*

ДІЇ СЛІДЧО-ОПЕРАТИВНОЇ ГРУПИ НА МІСЦІ ПОДІЇ В УМОВАХ ПУБЛІЧНОГО ТИСКУ .... 583

*Черемнова Антоніна Іванівна*

ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ ПІД ЧАС ВІЯВЛЕННЯ ОЗНАК ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ ..... 588

*Басалюк Наталія Василівна*

ЦИФРОВА АКТИВНІСТЬ КОРИСТУВАЧІВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У СИСТЕМІ КРИМІНАЛІСТИЧНИХ ТА СУДОВО-ЕКСПЕРТНИХ ДОКАЗІВ (ЗА СТ. 436-2 КК УКРАЇНИ) ... 591

**Белік Лариса Степанівна**

ВПЛИВ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ОСОБИ НА ДОСТОВІРНІСТЬ ДОКАЗІВ У  
КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....595

**Гресь Юлія Олегівна**

ТРАНСФОРМАЦІЯ СЛІДІВ У ПРОВАДЖЕННЯХ ПРО КОРИСЛИВІ КРИМІНАЛЬНІ  
ПРАВОПОРУШЕННЯ: ТРАДИЦІЙНА СЛІДОВА КАРТИНА ТА НОВІ ВИКЛИКИ ЕРИ  
ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ .....596

**Загородній Ігор Вікторович**

КОНВЕРГЕНЦІЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОКАЗУВАННЯ У  
КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ ПРО ТЯЖКІ ЗЛОЧИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО  
СТАНУ.....599

**Колодіна Анна Сергіївна**

МОЖЛИВОСТІ КОМП'ЮТЕРНО-ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ПРИ ДОСЛІДЖЕННІ ЦИФРОВИХ  
ДОКАЗІВ.....602

**Чернов Олександр Віталійович**

ВИКОРИСТАННЯ ДАНИХ СУДОВОЇ ЕНТОМОЛОГІЇ У КРИМІНАЛІСТИЧНІЙ ПРАКТИЦІ ДЛЯ  
ВСТАНОВЛЕННЯ ЧАСУ НАСТАННЯ СМЕРТІ .....605

**Чіпко Наталія Василівна, Лисяк Назар Васильович**

КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТА ПОСЯГАННЯ ПІД ЧАС ВЧИНЕННЯ  
ШАХРАЙСТВА У СУЧАСНИХ УМОВАХ .....608

**Чумак Сергій Прокопійович, Фалінський Павло Миколайович**

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПРИЗНАЧЕННЯ ЕКСПЕРТИЗ У ЦИФРОВІЗОВАНОМУ  
КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....610

**Федорчук Олександр Вікторович**

ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРНОЇ ПОБУДОВИ ЗЛОЧИННИХ УГРУПОВАНЬ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬ  
ЗЛОЧИНИ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....614

**Хижняк Євген Сергійович**

ПОНЯТТЯ ТА ЗНАЧЕННЯ КООРДИНАЦІЇ ДІЙ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ПІД ЧАС  
ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЗА  
ФАКТОМ ВЧИНЕННЯ УМИСНИХ ВБИВСТВ .....616

**Стаурська Олександра Миколаївна**

ПОСТЦИФРОВА ТРАСОЛОГІЯ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ У РОЗВИТКУ  
КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ НАУКИ.....620

**Винокуров Юрій Олегович**

МІСЦЕ ТАКТИЧНИХ ОПЕРАЦІЙ У СИСТЕМІ ЗАСОБІВ РОЗСЛІДУВАННЯ ОРГАНІЗОВАНОЇ  
ЗЛОЧИННОСТІ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ.....623

**Височанська Софія Олегівна, Чурілова Єлизавета Вадимівна**

РОЛЬ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ У ЗНИЖЕННІ РІВНЯ СМЕРТНОСТІ НА  
ДОГОСПІТАЛЬНОМУ ЕТАПІ В УМОВАХ БОЙОВИХ ДІЙ.....625

**Гриневич Вікторія Юріївна**

ПОЛІГРАФ У СИСТЕМІ ТАКТИЧНИХ ЗАСОБІВ ПЕРЕВІРКИ СЛІДЧИХ ВЕРСІЙ ПІД ЧАС  
РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....628

**Пишиненко Ірина Юріївна**

КРИМІНАЛІСТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ПОСТКРИМІНАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ У СИСТЕМІ  
ПЕРЕВІРКИ ВЕРСІЙ ЩОДО ІНСЦЕНУВАННЯ НАСИЛЬНИЦЬКИХ ЗЛОЧИНІВ .....631

**Волос Владислав Олександрович**

РОЛЬ ЦИФРОВОЇ КРИМІНАЛІСТИКИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ,  
УЧИНЕНИХ ОРГАНІЗОВАНИМИ ГРУПАМИ .....634

**Гончарук Владислава Ігорівна**

СОЦІЛЬНІ МЕРЕЖІ ТА МЕСЕНДЖЕРИ ЯК ЦИФРОВІ ОБ'ЄКТИ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ У ЗЛОЧИНАХ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ВЕРБУВАННЯМ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЄЮ ОСІБ.....636

**Дрига Єлизавета Вадимівна**

КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДЖЕРЕЛ «ЧОРНОГО РИНКУ» ЗБРОЇ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....638

**Єрофеева Ольга Сергіївна**

ПРИЧИНИ ЗЛОЧИННОГО ПОСЯГАННЯ В КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕННЯХ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗАВОЛОДІННЯМ СПАДКОВИМ МАЙНОМ.....641

**Загородній Андрій Ігорович**

ЦИФРОВА ПЛАТФОРМА ДЛЯ КООРДИНАЦІЇ ДІЙ СЛІДЧОГО, ОПЕРАТИВНОГО ПРАЦІВНИКА ТА ЕКСПЕРТА.....643

**Зозола Юлія Анатоліївна**

КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИСТОСТІ ЗЛОЧИНЦІВ, ПРИЧЕТНИХ ДО ВЧИНЕННЯ КОРИСЛИВИХ ЗЛОЧИНІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО АБО НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ.....646

**Кіліміченко Сергій Олегович**

ДО СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПРОТИДІЇ РОЗСЛІДУВАННЮ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....648

**Кіліміченко Христина Юріївна**

ВИКОРИСТАННЯ ЕМОЦІЙНИХ ЧИННИКІВ І СІМЕЙНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ПІД ЧАС ДОПИТУ ЖІНОК, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬ ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ: ДОПУСТИМИЙ ТАКТИЧНИЙ ПРИЙОМ ЧИ ЗАБОРОНЕНИЙ ЗАКОНОДАВСТВОМ.....651

**Ляховецький Сергій Олександрович**

ДО ПОНЯТТЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ДОВЕДЕННЯ ДО САМОГУБСТВА.....654

**Манжос Кирило Олегович**

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ СПОСОБІВ ВЧИНЕННЯ ШАХРАЙСТВ .....656

**Мунтяну Юліан Іванович**

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТИПОВИХ СЛІДЧИХ СИТУАЦІЙ ПОЧАТКОВОГО ЕТАПУ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗАХОПЛЕННЯ ЗАРУЧНИКІВ.....658

**Паламарчук Олексій Олександрович**

ЗНАЧЕННЯ ТАКТИЧНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КВАРТИРНИХ КРАДІЖОК, ВЧИНЕНИХ ОРГАНІЗОВАНИМИ ЗЛОЧИННИМИ УГУРУПОВАВАННЯМИ.....661

**Радецький Сергій Віталійович**

ТИПОВІ СЛІДЧІ СИТУАЦІЇ ПОЧАТКОВОГО ЕТАПУ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ ПРОТИ ЖУРНАЛІСТІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ.....664

**Стародубов Олександр Сергійович**

ТАКТИЧНА ОПЕРАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОКАЗОВОЇ ЗАВЕРШЕНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ.....667

**Черниш Юрій Петрович**

ДО ПОНЯТТЯ СУТНОСТІ СЛІДЧОЇ СИТУАЦІЇ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КОНТРАБАНДИ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ.....670

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ.....675

**Іванова Вероніка Петрівна**  
*Національний університет «Одеська юридична академія»,  
доцент кафедри кримінального права,  
кандидат юридичних наук, доцент, адвокат*

## **КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ**

У сучасних умовах трансформації системи охорони здоров'я, зумовленої як внутрішніми реформами, так і впливом глобальних викликів, питання кримінальної відповідальності медичних працівників набуває особливої актуальності. Підвищення стандартів медичного обслуговування, активне впровадження новітніх технологій у сферу медицини, а також зростання рівня обізнаності населення щодо своїх прав сприяють збільшенню кількості випадків притягнення медичних працівників до юридичної відповідальності, у тому числі кримінальної. У цьому контексті особливого значення набуває необхідність формування чіткого та збалансованого підходу до визначення меж такої відповідальності.

Окремі питання юридичної, зокрема кримінальної, відповідальності медичних працівників були предметом наукових досліджень у працях С. Г. Стеценка, В. В. Сташиса, Ю. В. Бауліна, М. В. Радченко, А. А. Тарасової, Т. О. Гуторової, а також знайшли відображення у роботах В. Я. Тація, М. І. Хавронюка, О. О. Дудорова, В. О. Навроцького та інших вчених. У їхніх працях досліджуються загальнотеоретичні засади кримінальної відповідальності, проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень, а також окремі аспекти правового регулювання професійної діяльності медичних працівників.

Кримінально-правова оцінка діяльності медичних працівників має свою специфіку, що обумовлена особливим характером медичної діяльності, яка пов'язана з підвищеним ризиком для життя та здоров'я людини. Медичні працівники щоденно приймають рішення в умовах обмеженого часу, невизначеності та часто – неповної інформації про стан пацієнта. Це створює складні умови для об'єктивної оцінки їхніх дій з позицій кримінального права та потребує врахування не лише формальних ознак складу кримінального правопорушення, але й професійних стандартів, клінічних протоколів та обставин надання медичної допомоги.

Водночас сучасна правозастосовна практика свідчить про наявність низки проблем у сфері притягнення медичних працівників до кримінальної відповідальності. Зокрема, складність встановлення причинно-наслідкового зв'язку між діями лікаря та негативними наслідками для пацієнта, неоднозначність тлумачення поняття «неналежного виконання професійних обов'язків», а також відсутність чітких критеріїв розмежування медичної помилки та кримінально караної недбалості створюють ризики як для пацієнтів, так і для самих медичних працівників. У результаті виникає потреба у вдосконаленні як нормативного регулювання, так і практики його застосування.

Крім того, у сучасних умовах цифровізації медицини та розвитку електронних систем охорони здоров'я постають нові виклики, пов'язані з використанням інформаційних технологій у процесі надання медичних послуг. Це, у свою чергу, зумовлює необхідність переосмислення традиційних підходів до кримінально-правової оцінки діяльності медичних працівників та адаптації законодавства до нових реалій.

Таким чином, дослідження кримінальної відповідальності медичних працівників є актуальним як з теоретичної, так і з практичної точки зору, оскільки спрямоване на забезпечення балансу між ефективним захистом прав пацієнтів і створенням належних умов для здійснення професійної діяльності у сфері охорони здоров'я.

Аналіз кримінального законодавства України дозволяє виокремити основні складі кримінальних правопорушень, що найчастіше застосовуються до медичних працівників. Передусім ідеться про статтю 140 Кримінального кодексу України, яка передбачає відповідальність за неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником, якщо це спричинило тяжкі наслідки для хворого. Крім того, застосовуються норми щодо ненадання допомоги хворому медичним працівником (стаття 139 КК України), залишення в небезпеці, а також незаконної лікувальної діяльності (стаття 138 КК України).

Специфіка зазначених кримінальних правопорушень полягає у складності доведення їх об'єктивної сторони, зокрема встановлення причинно-наслідкового зв'язку між діями або бездіяльністю медичного працівника та настанням негативних наслідків для пацієнта. У більшості випадків це потребує проведення комплексної судово-медичної експертизи, яка має вирішальне значення для правильної кваліфікації діяння.

Важливим аспектом є також визначення стандартів належного виконання професійних обов'язків. У сучасних умовах такими орієнтирами виступають клінічні протоколи, стандарти медичної допомоги та принципи доказової медицини. Водночас відсутність уніфікованого підходу до їх застосування або їх застарілість можуть створювати додаткові труднощі у правозастосуванні.

Окрему проблему становить розмежування медичної помилки та кримінально караної недбалості. Медична помилка, як правило, розглядається як добросовісна омана медичного працівника, що виникла в умовах невизначеності або недостатності інформації, і не повинна автоматично тягнути кримінальну відповідальність. Натомість кримінальна відповідальність має наставати у випадках грубого порушення професійних стандартів, недбалості або ігнорування базових вимог медичної практики.

Сучасні тенденції розвитку медицини, зокрема цифровізація та використання електронних медичних систем, також впливають на характер потенційних правопорушень. Помилки в електронній документації, некоректне внесення даних або технічні збої можуть спричиняти негативні наслідки для пацієнтів і потребують належної правової оцінки.

У зв'язку з цим доцільним є вдосконалення кримінального законодавства шляхом уточнення ознак складів кримінальних правопорушень у сфері медичної діяльності, запровадження чітких критеріїв оцінки дій медичних працівників, а також підвищення ролі експертних висновків у процесі доказування.

Таким чином, ефективне функціонування інституту кримінальної відповідальності медичних працівників можливе лише за умови забезпечення балансу між захистом прав пацієнтів і недопущенням необґрунтованого кримінального переслідування медичних працівників.

Підсумовуючи викладене, слід зазначити, що кримінальна відповідальність медичних працівників є складним і багатогранним інститутом, який перебуває на стику кримінального права та медичної практики. Аналіз чинного законодавства та практики його застосування свідчить про наявність низки проблем, пов'язаних насамперед із труднощами встановлення причинно-наслідкового зв'язку, а також відсутністю чітких критеріїв оцінки належності виконання професійних обов'язків.

Особливої уваги потребує питання розмежування медичної помилки та кримінально караної недбалості, оскільки саме від цього залежить обґрунтованість притягнення медичних працівників до кримінальної відповідальності. В умовах, коли медична діяльність здійснюється за наявності об'єктивних факторів ризику, не кожен негативний результат лікування може свідчити про наявність кримінального правопорушення.

Водночас встановлено, що існуюче кримінально-правове регулювання не повною мірою враховує специфіку сучасної медицини, зокрема вплив цифрових технологій, складність діагностичних і лікувальних процесів, а також необхідність оперативного прийняття рішень у невизначених умовах. Це зумовлює потребу у вдосконаленні підходів як на нормативному рівні, так і в правозастосовній практиці.

У зв'язку з цим доцільним є формування більш чітких критеріїв оцінки дій медичних працівників, у тому числі з урахуванням клінічних протоколів і стандартів медичної допомоги, а також посилення ролі судово-медичної експертизи при встановленні обставин справи.

Таким чином, подальший розвиток інституту кримінальної відповідальності медичних працівників має бути спрямований на забезпечення балансу між ефективним захистом прав пацієнтів і недопущенням необґрунтованого кримінального переслідування осіб, які здійснюють медичну діяльність.

**Ключові слова:** кримінальна відповідальність медичних працівників, медична помилка, кримінальна недбалість, причинно-наслідковий зв'язок, медична діяльність, цифровізація медицини, правозастосування, судово-медична експертиза;

**Key words:** criminal liability of medical professionals, medical error, criminal negligence, causal link, medical activity, digitalization of healthcare, law enforcement, forensic medical examination